

Հրատարակում է Կրեմլի, Ռուսիայի և Կիւրոսի
օրերը:
Տարեկան գինը է 10 ռուբլի, կես տարւոյնը 6 ռուբլի,
3 ամսուանը 3 ռ., և մի ամսուանը 1 ռ.:
Ընդունելու համար 7 կոպէկ:
Համարատարակութիւնը ընդունւում է խաղաղասիրտ
և հեղինակական գրականութեանը:
Հասցէ՝ Тифлис, Редакция «Ардаганг».
Համ. Tiflis, Redaction «Ardagang».

ԱՐԴԱԳԱՆԵՐ

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

Խմբագրութիւնը բաց է ամենաւնի օր 10—1 ժամը
(բացի կիրակի և տօն օրերէն):
Յաշտարարութիւնը ընդունւում է ամեն ինչով:
Յաշտարարութիւնները համար վճարում են իւրա-
բանջուր բառին 2 կոպէկ:

ՍՈՂՈՍՈՆ ՄԿՐՏԵՆԸ, ԿՈՏՈՐԻՆԵ ՄԻՔՅԻԼԵՆԸ և ԵԼԻՔՍԵՆԻՐ
ՍՈՂՈՍՈՆԵՆ ՍՈՒՍՆԵՆՆԵՐԸ ցաւօք սրտի լայնելով առաջին-
ները՝ իրենց դատեր և վերջինները՝ իւր թանկագին բոլոր

ՍՈՒՍՆԵՆՆԵՐԸ

Սոլոսոն, ինչպէս են ազգականներն և ծանօթներն շնորհ բերել
թաղման հանդիսին, որ լինելու է երեքշաբթի, յունիսի 23-ին,
առաւօտեան ժամը 10-ին ընկալարանից, Օրշտառվենայիս փողո-
ցում, տուն № 57, զեպի Միշո- Էլէշի: Հոգեհանգիստը երկու-
շաբթի երեկոյեան ժամը 7 1/2-ին:

(64)

(1—1)

Հայկի 1-ից «Արա-
դան»-ին ստորագրողները
վճարում են վեց ռուբլի:

Կարելի է ստորագրուել
խմբագրատանը և Կենդա-
նական գրադատանոցում:

ԲՈՂԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ.—Պաշտօնա-
կան տեղեկութիւններ խօսքայի մասին:
Հայտարարանք խօսքայից ազատ պահելու
համար կարգադրութիւն: Դարձեցին ա-
շակերտների արձակելու, Կառավարապետ-
ի ժամանակը: Բնագրական դպրոցի շրջա-
նաւարտներ: Սպանիայի ճանապարհորդ
Խիմիսեց: Նամակ հաղորդ: Զաքարի
վրայ հարկ: Նունձը Կովկասում: Բաղուի
Մարգարիտ: Ընկ. գրադարանը: Մի ինք-
նուրոյն ընկերութիւն: Պարսկաստանի
խօսքայի առիթով:

ԿԻՍՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՈՐՈՒՅՍ:
Ֆիլիսոփ.— Թաւառած տերեւներ,
Նորա:
ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ.— Իմ ինքնակենսա-
գրութիւնից:
ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ.—

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԽՈՒՆԵՐՈՅՑ ՄԱՐԿԻ

Ինչպէս Հայտարարում է Թիֆլիզի
նահանգապետը, յունիսի 17-ին Մի-
քայելեան Հիւանդանոցն ուղարկուած
Եկենա Ռեյալիկիւնան երէկ մեռել է:
17-ի զիշեքը, յուն 18-ին, Հիւան-
դանոցն ուղարկուած Թիֆլիզցի Ու-
լանովան ճանապարհին է մեռել:
18-ին երեկոյեան Հիւանդանոցն են
ուղարկուած գեղջուկ Մեղվիկեան և
Հրաթարուած զինուորական Ֆրան-
կովիկին, որոնց մասին նոյնպէս
կարծւում էր, թէ խօսքայով են
վարակուած: Նոյն քանակարաններն
ախտահանել է բժիշկ վերելիկին:

Յունիսի 16-ին, ինչպէս Հայտար-
արում է Բաղուի նահանգապետը,
պաշտօնի Հիւանդանոցը մեռել են 39
հոգի: Հիւանդանոցի ընդհանուր թուից
մեռել են Հիւանդանոցում 34 հոգի
և Հիւանդանոցից դուրս՝ 22 հոգի:

Կէս օրին, մշակների բանժողի մի-
ջոյն, Զահրիվարեանցը գտնուած էր գե-
տակի միւս խմբաւորում: Նա նստած էր
գիւղի մի պարտիզի ցանկապատի մօտ,
մեծ ընկղզեւոր ստուերի տակ: Նա զրել
էր իր ձեռքերի վրայ շինութեան մակար-
դար և վերակապուել գանգաւ պատը-
ւելներ էր տալիս: Դորձ վերջանելով,
նա էլ պատրաստուեցաւ զնայ ցանկապա-
տին: Ցանկապատի ցանկերի ետեւից մէկը
նրա անուր տուած: Նոյնցաւ ալ կողմ
էր զարմացաւ տեսնելով նոյն ընկղզեւոր
տակի ցանկապատի միւս կողմը, նստած
Թամար Խանթիկեանից: Դարձեալ
նա, մտածեց երկուստեք ինքիները
և նրա սիրտը նորից տակն ու վրայ եղաւ:
Նա չէր սպասուած որ օրերով բնակա-
ղին հէջն այս գիւղում լինելու:

—Մի՛նք այսօր ձեզ սպասում ենք,
ձայն տուաւ Թամարան ցանկապատի ե-
տեւից:

Զահրիվարեանցը ժպտաց: Նա ուզեց
մերժել: Բայց մի խօսք անցաւ սիրտը
յուս արտասանել: Օրերով բարձրացել էր
և խօսակցում նրա հետ ցանկապատի
միւս կողմից: Ցանկապատի ետեւից երե-
ւում էր միայն ինքն ազգայն: Օրերով
զգայնակապատի մագիլը տակից կապած
երկնագոյն ժպտաւոր, ծածանում էին
նրա սպիտակափայլ պարանոցի շուրջը:
Զահրիվարեանցը հիստաբաշխ նստում էր
նրան: Երեկուա ժպիկը աջ թիշ վրայ
երեւում էր նրան ամեն անգամ երբ օրի-
որդը ժպտում էր: Զահրիվարեանցը տա-
տանում էր՝ մի ներքին ձայն նրան զե-
պի սպիտակապատի գործն էր կանչում, իսկ
օրերով հրապարակ զէմը գարթեցնում

էր նրա մէջ մի ուրիշ գզգզումը:
Նախապէս արտաքին նա չէր զգուշացնում:

—Այս կողմ, շրջեցէք աչք անկեւոր,
ցոյց տուաւ օրերով: Զահրիվարեանցը
զինքն ցոյց տուած կողմը: Օրերով թա-
մարան ցանկապատի միւս կողմից զնայով
առաջնորդում էր երկուստեքին: Զնայով
կողմից տուաւ Զահրիվարեանցը, շրջեց
անկեւոր և մտնեցաւ մեծ դռան, որի
էջմբում արդէն կանգնած էր Թամար:
Մեկնելով երկուստեքին տուր: շրջապատում
էր Զահրիվարեանցը: Ցան ասալ
գետից բարձր շինուած էր երկաթի ու
լաշի սրահ, որտեղ նստած էին երեկուա
այցելու կինը և մի պառաւ տիկին:

—Մայրիկ, սա է պարոն Զահրիվա-
րեանցը, այս կողմից շինուած երկա-
թուղու ինժեները, ասաց օրերով թա-
մարան:

Տիկին Խանթիկեանցը չէտու տա-
րան մի բարձրաստակ կին էր երեւի
շատ նուրբ գծադրութեամբ, որ չնայելով
մեղմութեան կնիքներին բաւական դու-
րեկան էր և մեկնուց ժամանակ խիտ-
նրա բարակ շրթունքները ցոյց էին տա-
լիս թիւիները: Հաստատ կամքն տէր
էր: Նայել ունէր սեւ բեհեհեհա շրջա-
պատ, կրելով ալեւոր գլխին նրբաթիւ
ձաճիթ: Սէն միջոցին, երբ դուստրը ներ-
կապեցին նրան ինժեներ Զահրիվարեան-
ցին, նա գործելով դարուսի թեւից սրվե-
ռոց:

—Բարով եկաք, ասաց, զվել թեւի
շարժումը:

նաւահանգիստները տակաւին ան-
վտանգ են: Սեղեղումն էլ վարակու-
մը նուազել է և զէպի արեւմուտը
էլ չի տարածուել:

Որպէս զի ճովալին ճանապարհով խօ-
սքան մուտք չգործէ Հայտարարան,
այնտեղ, իւրաքանչիւր բարաբաւակ բը-
թըշի մի բարաբաւակ չտակացելով
կարգադրած է, որ իւրաքանչիւր տեղ
հասնող նաւի մասին անպատկեր տեղեկու-
թիւն տրուի և սոցա խարխիւ ձգելով
Թիֆլիսում միայն այն ժամանակ լի-
նի, երբ բժիշկը կը գնէ նաւը: Այդ
նպատակով բժիշկների տրամադրութեան
է յանձնուած ահապէս քանակութեամբ
ախտահանել գեղջիկ: Կարգադրուած է
նոյնպէս, որ Հայտարարանի միջոցով զէպի
Կովկաս և անդրկասպից գաղթականներ
չանցնին և այս մասին յատուած է
տեղական շրջանաւային ընկերութիւննե-
րին: Ոստիկանապետի օգնականը խիտ
գնում է կապաւորի տեղերը: Թէ սոցա
կարգի բերելու և թէ աչքապի տեղերն
ի չափ աճելու համար:

Չորրորդ քաղաքամասին առողջա-
պահական յանձնարարի նախագահ
պ. Ուրդար Յովհաննիսեանը միանգա-
մայն վնասակար համարելով երկաթ-
ուղու համար ներկայ շրջերին դպրոց-
ներում պարագիծ, մանաւանդ այժմ
երբ քաղաքին սպառնում է խօսքայն,
զինքն պ. քաղաքապետին խնդրելով,
որ դառնայ Կովկասեան ուսումնա-
րանական շրջանի հոգաբարձուն, որ-
պէս զի վերջինս հրապէս անմիջա-
պէս արձակելով բոլոր մասնաւոր դպր-
րոցների աշակերտներին: Պ. Խանթի-
կին յարգեց Թիֆլիզի քաղաքապետի
խնդիրը և միւս օրն իսկ փակուեցին
Տէր-Սիւրբուրդի (40 աշակերտ), Օրբե-
լեանցի (55 աշակերտ) և մի քանի
այլ մասնաւոր դպրոցներ մինչև սեպ-
տեմբեր ամիսը: Յանկալի կը լինէր
որ ձուլուած, երևանի և Կաննալի
մասնաւոր դպրոցների (եթէ աչքապի-

նաւահանգիստները տակաւին ան-
վտանգ են: Սեղեղումն էլ վարակու-
մը նուազել է և զէպի արեւմուտը
էլ չի տարածուել:

Այս ասելով նա թողեց գործը և հը-
րաւիւրեց երկուստեքին նստել: Խօսակ-
ցութիւնը բնականաբար շինուող երկա-
թուղուց սկսուեցաւ: Տիկինը հարց ու
փորձ էր անում նրա մասին, չափում
էր ուրախութիւնն այդ ճանապարհու-
թեան համար, որ պէտք է բարեփոխել
տեղական տնտեսական դրութիւնը: Խօ-
սակցութիւնը հետզհետէ կենդանանում
էր, բայց տիկինը միշտ պահպանում էր
իր բարաբաւակի և մեկնուց ժամանակ
ստոր դրութիւնը: Նա պատմեց թէ ինչ-
պէս նրա արդիւր հրապարակ է ինժե-
ների ձիւց և շատ է փափագում սովո-
րել ձի նստել:

—Ես հակառակ չեմ, ասաց տիկինը,
իմ աղջկա տղա աչք դուրսեցութիւնը,
միայն թէ նրան չլնաւ աչք:
—Ոչ, մայրիկ, ընդմիջեց աղջիկը, ձի
նստելն անելի կը կազդուէր առողջու-
թիւնս:

—Ձեր ձիւն իրաւ հանդիս է, պա-
րոն, ինչպէս ինձ սրանք պատմել են,
հարցրեց տիկինը, դառնալով Զահրիվա-
րեանցին:

Երկուստեքը հասկանում էր, որ այս
հարցին կը հետեւէ ձի նստել սովորեցնե-
լու առաջարկութիւնը, որ ինքը երե-
կուսինց վնաս էր իսպառ մերժել: Նա
չէր իմանում ինչ պատասխանել: Եթէ
հարցին չպատասխանէր, պատասխան տար,
նրան տարաւոր կը համարէին, եթէ անէր
ձի նստել, այն ժամանակ հակառակ իւր
կամքին պարտաւոր էր ընդունել առաջար-
կութիւնը: Գնուեց հաստատել իւր ձիու
հանգիստ բնաւորութիւնն ու ամենալին
կերպ աշխատել չընդունել առաջարկու-
թիւնը:

միջ այս ամառ գոյութիւն ունին
աշակերտները ևս արձակուելին:

Մտադր 18-ին ժամանց Թիֆլիզ
Կովկասի կառավարչապետ զինեղա-
պետանոց Ղերեմետով: Ուրախալ
շարժմաւ սկզբին նորին Բարձր
գերագոյնութիւնը ուղեւորելու է
Բաղու:

Այս տարի տեղույս բնական դպրո-
ցում աւարտել են իրենց ուսման ընթաց-
քը 15 հոգի, որոնցից միայն 2-ը հայ են,
այն է պ. Գաբրիէլ Տէր-Միքայելեանցը
և Յակովբ Տէր-Յարութիւնեանը:

Այս օրերս Թիֆլիզ ժամանեց չափա-
կանից ճանապարհորդ Ստոյբնիս
Խիմիսեցը, որ մինչև չորեքշաբթի Թիֆ-
լիզ մնալով, այնուհետև ուղեւորուեց
Պանք և Տիբեռ: Նա մեղ պատմեց ի մի-
ջի աղջիկ Տէնց որ սպանկական որ
և է. քաղաքում խօսքայ կամ զեղին տեղ
հիւանդութիւն է երևում, անմիջապէս
քաղաքային վարչութիւնը մի որոշ գու-
մար է չափակցում ժողովրդի համար
կարարութիւններ կազմակերպելու, իսկ
քաղաքի աշխիւնում երաժշտութիւն է
լինում, եղանակ է կազմվում և այլն:

ՆՈՒՍԵՐ ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ

Մեծ. պ. Խմբագիր:
Հնորհիւ և ցանկութեամբ Մեծա-
պատի պ. Կարապետ Լալայեանցի
մօտիկ անցնելով ժողովուրդն այստեղ
յօգուտ Ուսումնական Պատկանանի 810
ա., որ այսօր փոստի միջոցաւ ու-
ղարկելի է Կիւրապետի ուղղակի հի-
ւանդ քանակատեղիներ:

Նուրբատուք տուաւ նա. Կարապետ
Լալայեանց 200 ա., Ուսման Գա-
տարան 200 ա., Միքայել Ուս-
ման 100 ա., Թումանեանց 50
ա., Յակովբ Լալայեանց 25 ա., Մի-

—Այս տիկին, ուղիղ է դրանց պատ-
մար:

—Եթէ աչքապէս է, թող եմ տալիս
ձեզ, որ դուք աղջկան ձի նստել սովո-
րեցնել:

Տիկին Խանթիկեանցի այս խօսքե-
րը Զահրիվարեանցին խոր խոցեցին: Տի-
կինը մի աչքապի ինքնահաւանութեամբ
և հպարտութեամբ արտասանեց այդ
խօսքերը, որ կարծես ինքը Զահրիվա-
րեանցին է սովորող տալ այդ թույտու-
թիւնը կամ ինքը լինէր առաջարկող: Ե-
րկուստեքն աչքապետեցաւ, սինց կէտ իւր
թիւրաւեանց: Թամարան նկատեց երկուս-
տեքի երեսի վրայ մօր խօսքերի տհաճ
արդեւորութիւնը և իսկույն վրայ բերեց:

—Մայրիկ, զեռ պէտք է իմանալ թէ
պ. Զահրիվարեանցին ինքն յօժար է յանձն
առնուլ այդ ձայն պաշտօնը:

—Ինչպէս, թէ ասացիք ինձ, որ
ստացել էք պարոնի համաձայնութիւնը,
չարութեամբ գոչեց տիկինը:

Օրերով կարմրեց: Երէկ վերադառնա-
լով տուն, նա ինքն առաջինն աղաղակ-
րեց մօրը Զահրիվարեանցին հետ ձաճ-
ութիւնը և նրա համաձայնութիւնը
նրան ձի նստել սովորացնելու մասին:
Անպարտ խօսում էր այդ առաջարկի
մասին, բայց ժամանակ թռչնի պէս
նուրում էր, նախապէս էր այն դուրս-
նութիւնը, որ կը տանաւ ձի նստելու:
Մայրն անարմար էր գտնում նրա ձի
նստելը և մանաւանդ անհանձն մարդու
հետ արշաւելը: Սակայն զիջանելով աղ-
ջիկայ թախանաւան, ևս առաւել լսե-
լով Նիկոլայից թէ ինժեները գործել է
նրա վրայ համեստ ու պարկեշտ մարդու

քայլէ Միքայելեանց 15 ա., Ուս-
ման և Կանխանց 30 ա.,
Երեւոյ Բեգլարեանց 25 ա., Ն-
Թումանեանց 25 ա., Դաւիթ Իւզ-
բաշեանց 20 ա., Մինաս Ներեանց
20 ա., Ս. Յովհաննիսեանց 10 ա.,
Յարութիւն Տէր-Պետրոսեանց 5 ա.,
Ս. Դանիսեանց 5 ա., Բող. Զինեանց 3
ա., Յովհաննիս Թումանեանց 10 ա.,
Սիմէոն Ուսմանց 5 ա., Ս. Մե-
լիք-Դաւիթեանց 5 ա., Գ. Յոհան-
նիսեանց 3 ա., Աղէքսանդր. Կուզ-
նեցեանց 3., Ուրալ Պետրոսեանց 3
ա., Ջուլիսեանց Միքայել-Յանիսեանց
3 ա., Միլեան Սուքիսեանց Կա-
լուշեանց 3 ա., Կարապետ Ուսմ-
եանց 10 ա., Գ. Կարապետեանց 2 ա.,
Նիք Գալանթեանց 15 ա., և
Ներսէս Սարգսեանց 15 ա.:

Այս մասին բոլոր յանձնարարու-
թեան պ. Լալայեանցի պարտաւորու-
թիւնը համարեց Հայտարարել խմբա-
գրութեանը և ինչպէս մի անկեւոր
շնորհը նամակիս պատուական «Որ-
ձագանք» մերձաւոր համարները մի-
նում է զիտուութիւն նուիրատուաց:

ՆԵՐՔԻՆ ՍՈՒՍՆԵՆՆԵՐԸ
18 յունիսի 1892 թ.
Բաղու:

Զաքարի վրայ դրած Հարկը տէ-
րութիւնը որոշել է 20 կոպէկով
պոլիկն աւելացնել:

ՀՈՒՍԵՐ ԿՈՎԿԱՍԻՍ

Ներկայումս հեռագրական տեղե-
կութիւններ են ստացուած Կովկա-
սում յատկապէս մինչև յունիսի 10-ը
երաճ հունձի մասին:

Այդ տեղեկութիւններն նայելով,
հիւսիսային Կովկասում հնձի այս-
պիսի առատութիւնը զեռ տնտեսու-
չէ և այդ Ուսումնական բաւարար
սնունդ կը լինի:

պատարութիւն, —նա տուաւ իւր համա-
ձայնութիւնը: Թամարան այս բոլորը մի-
շեց և տրուեց: Զահրիվարեանցը թէ
և տեղեկ չէր այդ բանին, բայց
Թամարայի տիրապէս հաշտեցեց հա-
կացաւ բանի գործութիւնը: Երէկ նրա
լուրջութիւնը բոլորն ու երաւրը երաւա-
ցրին նրա համաձայնութիւնը և այդ
համաձայնութիւնը վերադարձան տուն: Նր
բանը չափեցին են մօրը, ինչ որ նա
խօսքով չէր արտայայտել և իրանց հը-
պարտ մօրից ստացել են թույտութիւն:
Ուրեմն ականաւոր նա դառնում է թիւր-
աւանդութիւն: Թամարան նկատեց երկուս-
տեքի երեսի վրայ մօր խօսքերի տհաճ
արդեւորութիւնը և իսկույն վրայ բերեց:
—Մայրիկ, զեռ պէտք է իմանալ թէ
պ. Զահրիվարեանցին ինքն յօժար է յանձն
առնուլ այդ ձայն պաշտօնը:

—Ինչպէս, թէ ասացիք ինձ, որ
ստացել էք պարոնի համաձայնութիւնը,
չարութեամբ գոչեց տիկինը:

Օրերով կարմրեց: Երէկ վերադառնա-
լով տուն, նա ինքն առաջինն աղաղակ-
րեց մօրը Զահրիվարեանցին հետ ձաճ-
ութիւնը և նրա համաձայնութիւնը
նրան ձի նստել սովորացնելու մասին:
Անպարտ խօսում էր այդ առաջարկի
մասին, բայց ժամանակ թռչնի պէս
նուրում էր, նախապէս էր այն դուրս-
նութիւնը, որ կը տանաւ ձի նստելու:
Մայրն անարմար էր գտնում նրա ձի
նստելը և մանաւանդ անհանձն մարդու
հետ արշաւելը: Սակայն զիջանելով աղ-
ջիկայ թախանաւան, ևս առաւել լսե-
լով Նիկոլայից թէ ինժեները գործել է
նրա վրայ համեստ ու պարկեշտ մարդու

Տեղացի գաղաւթով զէպի Զահրիվա-
րեանցը ետանդերով սերմնը

ԿԵՆԻՐՈՆԱԿԱՆ ԿՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ
ՀԱՐՈՆԱԿԼՈՒՄԷ ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԻՆԵԻ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԱՑ
Ընդարձակ աշխատութիւնը, որ

Մինչև այժմ տպուած է 248 երես,
ցանկացողները տպուած թերթերը
կարող են տեսնել Կենգրոնական
Գրականառանցում:
Քաժանքը տեսնո 10 գրքի է

լոյ տեսնեցիւց յետոյ տաան և հինգ
ուօրէի:

Ա Բ Ո Յ Ժ

ԸՆԿՈՒՐՆՈՒՄ Է ՀԻՒԱՆԴՆԵՐԻՆ } առաւօտները 12 — 2 ժամը.
երեկոները 5 — 7 ժամը:
Իսկ կիրակի և տօն օրերին առաւօտեան 8 — 2 ժամը կէսօրից յետոյ:
(2) (150—66)

Պատիւը ունին չապարարելի՝ ՚ի զվառակութիւն չարգելի Հայ ընթերցեցեալ Հասարակութեան, որ ամառան գնալուս պատճառաւ իմ Հրատարակութիւնները պահեստը փոխադրել եմ Թիֆլիզու Կենդրոնական գրազնադատոց, ուր և պիտի դրինք Հայ գուցեալ ամուսնոյս աշխատութիւններ ձեռք բերել ցանկացողները:

Այլ: Անս: Մէլե-Յոլմէն: Ռաֆֆ

(63) (3-1)

(Ստիպում ենք)

Գարեկե է ստանալ Պ. Ի. Բարևա
դարեանից Հեռուստ Հասցեով. Մո
ква. Типография. М. Барху
динъ, Мясницкая, д. наст. Ан
нова.
Պինն է 60 կող. (Հանապարհածա
րով):

Ժողովրդին հանդիմանալու
 Ժողովուրդի Ե. ԼԱԼԱՅԵԱՆՅ
 II
 ԱՐԱՐԱՅԻ ԿԱԴԵՐ

ՆՈՐ ՎԱՐԻԱՆՏ
ԳՐԵՂ ԳԱՐԵԳԻՆ ՍԱՐԿԱԽԱԳ.

Հրատարակչական Ընկերութե
այն անդամները, որոնք դեռ չ
վճարել, Հրաւիրվում են վճարել
ուսման տարեկան անասնաբույժական:

3ԱՂԹԱԿԱՆ ՍԻՌՈՅ ԵՐԳԸ
ԳԻՆՆ Է 30 Կ.

ՈՒԻԴԱ՝ 3 Ե 3
Թարգմանչի յառաջաբանով.
ԳԻՆՆ Է 80 Կ.

Թարգմանեց
ՕՐ. Մ. ՄԱՏԻՆԵԱՆԸ
(Խ.)

Պետեբրուդի Հայ ուսանողն
Հրատարակութենների պահեստը
խաբրուած է Թիֆլիզի «Վեներու-
կան գրալիաճառանոց», ուր և կա-
նն դիմել ցանկացողները զըք-
ղուակիր.

Եղորդան Հայ-Ռուսերէն	
բառակիրը	2
Եժ. Լուսազիմին	1
Գարեբաղլի կենսազորու-	
թիւնը (սակաւաթիւ).	— 1
Փոքրիկ լրտեսը	—
Այո-Մայոն	—
Թիթիվի Ընկերութիւն Հայերն Գրքորի	

ԲԱԳՐԱՏ ՄԻՐԻՄԱՆԵԱՆԻ
ԿՈՎԿԵՍԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ
ԴԵՊՈ ԵՐԱԺԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՆԵՐԻ ԵՒ ՆՏՏԵՐԻ

Մատակարար Արքունի թատրոնի և Արտիստիք ընկերության,

 ՌՈՅԵԱՆՆԵՐ
ԵՒ
ԳԼԵՆԱՄՈՒՐՆԵՐ

Պետերբուրգի գործարաններին

Կ. Մ. ՇԻՐՈՒՆԻ—արքունի գործարան, ԵՂԲ. ԴԻԿԵՐԻՍԻ և ՍՄԻՏԳՎԵԳՆԵՐԻ— Ինչպես չիշեալ գործարանների միակ գործակալ կովկասում, Թիֆլիսում, եւ իմ երաժշտական դեպոյում ունին մեծ քանակութեամբ առնչութեւր եւ Կոնսերտները:

Ջութակներ, ալտներ, վոկալներ, խորհրդներ, կլառներ, ֆլեյտաներ, հարմոնիներ, լարեր, նախ և երաժշտական գործիքները բոլոր պարագաներն առաջարկում են մեծ քանակութեամբ: Կները գործարանային: Վաճառում են Հատուկ և մեծ քանակով: Կները կարելի է վաճառել մաս առ մաս: Ստաբիլիտետի պահպանմանը կատարում են անմիջապէս: Կները իրենք ընդունում են ուղարկելու տրանսպորտային ընկերութիւնների սակագնով:

Հասցեն՝ Գոլցովայա փողոց, Թիֆլիզի Ազնուականների Կալուածական Բանկի տուն, Երաժշտական դէպո

Բ. ՄԻՐՈՒՄԱՆԵԱՆԻ:

(62) (20—4)

ՓԻԼԻՊՊՈՍ ՎԱՐԻՆԵՆՏԻ ՀՐԵՍՈՐԸՆԴՈՒ ԿՐԹԵՐԸ.

1)	ՀՄԻԹԹ, «Ֆրանկլին», 2 տպ. սակաւաթիւ . . . — 40 »
2)	» «Վաշինգտոն», 2 տպ. . . — 60 »
3)	» «Հոմերի Իլիականը», պատկերներով . 1 » — »
4)	» «Հոմերի Ոդիսականը» . . . 1 » 20 »
5)	ՄՄՅՅԱՍ, «Բնաւորութիւն» . . . 1 » 50 »
6)	ԵՄԻԶԻՍ, «Սրտ» . . . 1 » — »
7)	» «Սպէհներեց յինչև Սոջերը» . . — 10 »
8)	«Ռուստէմ և Ջուհար» . . . — 20 »
9)	ԶԻԼԵԹ, «Սաղակներ», ողբերգութիւն . — 50 »
10)	ՄՄՅՅԱՍ, «Ինքնօգնութիւն» . . . 1 » 50 »
11)	ՏՕԼԱՏՈՅ, «Ողբերգօն», փոքրերի Համար . — 20 »
12)	» «Կօլովը», փոքրերի Համար . . — 15 »
13)	ՀԱՅՏԷ, «Բէաթրիչ», վէպիկ . . . — 30 »
14)	» «Ծոցայի բերբեր», վէպիկ . . — 30 »
15)	ՀԻԹԹ, «Ուէյնսկէ արուէր» . . . — 60 »
16)	ՎԱԼԻՆԵՐ, «Հաւատարմ Սալիարին» *) . . — 10 »

Հնաւորակաւ թարգմանչի վրայ է: Վաճառվում են թարգմանչի յայտնի, Садовая, Маринно-Анановское училище, և Կենդանական դրականաւորում:

*) Նրապարակութիւն «Թ. Տ. դր. Նրապարակ. ընկերութեան»:

(ՀԻՄՆԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՅ)

ՊԵՏՏԵՐՈՒՐԳ. — Յունիսի 15-ին Բագուայ Հիւանդանոց մօտէն են 55 լիւթերայով Հիւանդ, մեռել են 39, ստուղջացել են 14, Հիւանդանոցում մոտէն է 121 Հիւանդ. Հիւանդանոցից դուրս մեռել են 18 հոգի: Յունիսի 17-ին Հայտարարուեան նաւաՀանդատում բռնած 4 Հիւանդներէց մինք մեռել է: Հիւանդանոցէ տարած մէկ կասկածելի Հիւանդ նաւատոր: Հայտարարուանում Հիւանդու-թիւն չկայ:

ՓՈՐՔԻԶ. — Ձերբակալուած է նախ-
կին սենատի անդամ Թիլբեր Լեդէն,
որ իւր վարկը ձգել է ուժանակ
պատրաստել ընկերութեան անդամ
հզած միջոցին զանազան դեղձոմանի
եղածեղով: ձերբակալուած է նոյնպէս
վիշեակ ընկերութեան գլխաւոր Հա-
շուապահ Պրէվօն:

ԼՍԻՍԻՍ.—Երևու Հետևակ և մեկ
ռաբանից գուցե վեց թնդասթնհ
րով, որոնց աղանական է Էվրոյ պա-
հանջել էր թորեքստատանի սահ-
մանից գնայու Կորեշ, ճանապարհին
յարձակուեղին խաղարանների վրա
և նրանցից շատերին կոտորեցին:

Ս. ՊԵՏԵՐՏՈՒՐԳԻ ԲՈՐՄԱՆ

(Յունիսի 19-ին)		ն. գ.
Լօւորն 10	Ֆոնտն արժէ . .	99 40
Բեբլին 100	ձարկը —	48 65
Փարթկ 100	Ֆրանկը —	39 45
Ոսկին —	արժէ . .	8 —
Մաքսային կտրօններ	— . .	159 —
Եւրամթ —	— . .	1 04
Նորային դեղը —	—	4 5/2 %
Պետ. բանկի 5% տոսու	1 շըքանի	103 87
— — — —	2-րդ —	103 12
— — — —	3-րդ —	> —
— — — —	4-րդ —	> —
— — — —	5-րդ —	> —
		100 57

6°/o	ոսկեայ	բէնտա		161	—
4°/o	ոսկեայ	փոխառութիւն		—	—

Արևելեան 5%	փոխառ. 1-ին շրջ.	—
—	—	2-րդ — 102 75
—	—	3-րդ — 104 75
Ներքին 5%	առաջին փոխառ.	240 50
—	—	Երկրորդ — 220 50
Պետական. երկաթուղային ըն- տա	—	104 —
5 1/2% ընտա.	—	—
4% ներքին փոխառութեան	—	95 12
5% գրառ. Թղթ. Ազն. կալ.	—	—
բանկի	—	99 75
Արք. ալն. կալ. բանկի խաղար- կութեան գրառ. Թղթ.	—	194 50
Պետեստական շաղաքապալին վար- կի ընկերութ. պարտատոմսեր	102 —	—
Մոսկովայի բաղ. վրկի պար- տատոմսեր	—	101 50
Օդեսայի	—	101 80
Թիֆլիզի	—	98 50
Գրառ. Թղթ. Թիֆլ. կալ. բանկ.	—	99 2
—	—	Քուլմարսի
—	—	99 50

Խմբագիր-Հրատարակիչ՝
ԱԲԳԱՐ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

ԱՆԴՐԵՍԻ ԿԱՍԵՆ, ԷՐԿԱԹՈՒԳԻ

ինվիզից Բաթում փոստային
 գնացքը դուրս է դալին 6 ժ. 50 ր. երեկ
 ինվիզից Բաթում ապարիւն-
 մարդուս. գն. դուրս է գ. 9 ժ. 30 ր. առաւ.
 գնացքը Ռիբինկ փոստային
 գնացքը Հասնում է 9 ժ. 52 ր. երեկ.
 գնացքը Ռիբինկ ապարիւն-
 մարդ. գն. Հասնում է 12 ժ. 25 ր. ցերեկ.
 ինվիզից Բադու փոստային
 գնացքը դուրս է գնում 1 ժ. 20 ր. ցերեկ.
 գնացքը Ռիբինկ փոստային
 գնացքը Հասնում է 5 ժ. 50 ր. երեկ.
 ինվիզից Գանձակ խաւն
 գնաց. դուրս է գնում 9 ժ. 20 ր. երեկ.
 անձակ Ռիբինկ խաւն
 գնացքը Հասնում է 7 ժ. 30 ր. առաւ.

ՌԻՍԱՅ ԶՈՐԵՆԱԻՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Գ. Պոլսի միջև,
 Բաղբախյալ դուրս ե գնաւ՝
 Հիշարթի օրերը, ցերեկույց ժամը 4-ին
 լղիլ ընթացողը՝ Նստօրոյնչակի վրայով
 Կիրակի օրերը, զիշարույց ժամը 2-ին
 Զարթոյ վիշերը լույս կիրակին՝ շրջանառու
 Եւսաշայլով Փոքին՝ վրայով բոլոր նաւա
 նակիսաները:
 Կիւղաշարի օրերը, երեկոյեան ժամը
 Է՛հ, Է՛հ, մարտի

နမူနာ-၄ နမူနာ-၅

Երկուշաբթի օրերը, Էրեկոյեան, Օղե
ալի, ռուլի ընթացքով
Ուրբաթ օրերը, առաւօտեան, Օղեսա
ից, ռուլի ընթացքով Կերչի և Նովորո
չիսկի վրայով
Կլարակի օրերը, առաւօտեան, Կ. Պոլ

Փոստային եւ ասպրանքակիր-մարդատար շոգե-
 Նուների հրթեռնակումիւն Փոթիի, Բաթումի
 եւ Ուստուլի միջև:

Փոփել հաստատ է.

Փոստային մարդատար շողենաւը Բաթումից երկուշաբթի օրերը լուսաբացին Եւստիւսի Կաթողիկոսի մարդատար շողենաւը Օւստալից կէրակի օրերը երկուշաւը:

Մարտնաբաղիր-մարդատար շողենաւը Բաթումից հինգշաբթի օրերը լուսաբացին:

Φαλκίης γυναικὸς τὴν ἀνδρῶν.

Փոստային-մարդատար շոգենաւը Յդես
ւ ճանապարհին դտնուած նաւահանգիստ
ները կիրակի օրերը, առաւօտեան ժամ
8-ին:

Փոստային-մարդատար շոգենաւը դորձ
վերջացնելուց յետոյ երկուշաբթի օրե
նաթում:

Աստանյակիր-մարդատար շոգենաւը հ

Թուև երեքշաբթի օրերը, առաջօրեա
ժամը 10-ին:

Ապրանքակիր - մարդատար շոգենա

Յ-ին, Օդեսսա և Ճանապարհին գտնու-
նաւահանդիստները:

Ապրանքահիշր - Գարնադար 468.

Բաթումից դուրս է զնում հինգշաբ

օրերը գեշերուայ ժամը 1-ին
 Բաթում հասնում է երեքշաբթի օր
 ըը, ցերեկուայ ժամը 2-ին:
 Ապրանքակիր մարդատար շոգենա
 վերայ ընդունվում են II և III կար

ՔԱՆԱՔԱԿԱՆ

ԹԻՒՐԻՔԻՍ. — Գոտտանդուալլը
քաղաքագլխատական շրջաններում իր
էլէ Լաստատ իրողութիւն Խօսուած
Թէ գերմանական դեռպան Ռադովցի
աշխատուծ է Լաստովել սուլթանին
որ ապ գերմանական կայսրի Էներկ
տարի տաւաջ արած աշխուղութիւն
վերադարձնէ: Սուլթանը պատասխա
նել է, որ օսմանան պետութեան
աւանդութիւնները չեն թողատուոյ
նրան արտասահման գնալու և ո
րնքը ցառուծ է, որ չի կարողանա
իւր այդ անձնական վախառջն իրա
գործին: Սուլթանը վճռել է Ռերլի
ուզարկելու իւր առաջին աղիւստեան
շրջէ-վաշալին իւր այդ ցառակցու
թիւնը լալտներու Վիէհէմ II-ին
մէկնայն ժամանակ կայսրի հաստատող